

Беларуская культура.

Знайдзеныя скарбы!

(К творчасці Максіма Багдановіча.)

Пазаўчора, 19 кравіка, атрыман ліст ад бацькі без пары памерлага беларускага паэта Максіма Багдановіча, які нарадзіў усе культурнікі.

Нягледзячы на небяспеку, у якой знаходзілася сватэра старога Багдановіча, яму ўдалося выхапіць з агня і тым самым падараваць заўважна працоўнай Савецкай Беларусі бізмернай вартасці літаратурныя скарбы загінуўшага без часу таленту.

У часы яраслаўскага белага паўстання, калі пры штурме места, загарэўся і пачаў палыхаць Яраслаўль, бацька паэты, маючы на руках неапублікаваныя яшчэ рукапісы свайго сына, зразумеў, што яму трэба перш за ўсё захаваць для працоўных мас Беларусі гэтыя скарбы.

Не ратуючы рэчаў, свайой малой рухомасці, пакідаючы ў небяспечнасці сваю значную бібліятэку (якая дашчэнту, на жаль, згарэла), ён паклаў у скрынку рукапісы і перапіску пісьменніка—сына і выскочыў з гэтым на двор. Ня было ўжо жалі захаваць скрынку ў зямлю, як рабілі гэта іншыя. Стары Багдановіч успомніў аб скарбе, загінуўшым вадой і захапіў у ім скрынку. Выратаваць ўласныя рэчы і бібліятэкі, сваю і сына, ня было ўжо магчымасці.

Вярнуўшыся на пакарышча праз некалькі дзён, ён сунуўся к скарбе. Сіла гарачыні пры пажары была такая, што згарэў і скарб, выгарэлася ўся ў ім вада, але толькі верх скрынкі абгарэў. Усё іншае захаваўся ў цэласці, толькі верхнія матэрыялы крыху апалены былі.

Што ж фактычна маладая Савец-

кая Беларусь атрымае.

— Неацанімыя, кажу, скарбы: некалькі дзесяткаў вершаў апошняга перыяду творчасці М. Багдановіча, падзе не падрукаваных, бадай усе яго чарнавікі, пераклады з іншых моў, экзэмпляр «Вянка» з папраўкамі паэты, яго артыкулы на расейскай мове, вялікая перапіска, якая часта насіла характар цаннейшых абглядаў—доследаў літаратурнай вартасці, беларускі лемантар, над якім працаваў пісьменнік, перадсмяротныя лісты бацьку і таварышам і шмат іншага.

Больш пуда важаць гэтыя зборы рукапісаў!—Мы атрымалі дзякуючы гэтаму новага Максіма Багдановіча, магчыма ў поўны рост яго мала яшчэ цанімага па вялічынне таленту!

Бацька паэты згодзен уласнаручна прывесці гэтыя скарбы ў Мінск.

Інбалкульт і Акцэнтр Савецкай Беларусі, мы паўны, выпушціў свой доўг перад маладою беларускаю культурай і зробіць усё, каб найскарэй усё гэта было сюды прывезена. Трэба было-б падумаць і аб бацьку пісьменніка: ён яшчэ не такі стары і можа працаваць, а ён жа здольны этнограф і мог бы знайсці сабе ў нашых навуковых інстытутах (напрыклад, у Дзярж. бібліятэцы) аднаведнае месца.

Прыдзецца падумаць і аб выданні твораў пісьменніка.

Вітаем-ка адсюль бацьку песняра, які выпушціў свой доўг, выратаваўшы гэтыя скарбы, пры самых цяжкіх для сябе абставінах, вітаем працоўных Беларусі з гэтым шчаслівым для беларускае літаратуры днём.

Наз. Бясеўскі.